

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.15-115460-119

Konu : Fazla Çalışma Ücreti

08.09.09*12013

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 21/07/2009 tarihli ve B.16.1.DTG.065.00-010.99/211/4036 sayılı yazı.

İlgi yazı incelenmiş olup Bakanlığımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

Bilindiği üzere, Anayasanın 128 inci maddesinin ikinci fıkrasında,

“Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.”

denilmek suretiyle, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin hakları ve yükümlülükleri ile aylık ve ödeneklerinin kanunla düzenleneceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu kapsamda, Devlet memurlarının hizmet şartları nitelikleri, atama ve yetiştirilmesi, ilerleme ve yükselmeleri, ödev, hak ve sorumlulukları, aylık ve ödenekleri ile özlük işleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda düzenlenmiş bulunmaktadır. Anılan Kanununun 99 uncu maddesinde, memurların haftalık çalışma sürelerinin genel olarak 40 saat olduğu, 100 üncü maddesinde de günlük çalışma saatlerinin merkezde Bakanlar Kurulunca illerde ise valiler tarafından belirleneceği öngörülmüş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Devlet memurlarına hangi hallerde fazla çalışma yaptırılacağı ve fazla çalışma ücretinin nasıl belirleneceği 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 178 inci maddesinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Söz konusu maddenin (A) fıkrasında;

“A) 99 ve 100 üncü maddeler hükümleri uyarınca tespit olunan günlük çalışma saatleri dışında;

a. Salgın hastalık ve tabii afet gibi olağanüstü hallerin olması (bu hallerin devamı süresince),

b.Fabrika, atelye, şantiye, işletme gibi yerlerde İş Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran kurumlarca hizmetin gereği olarak işçi ile birlikte çalışma saatleri ve günü dışında çalışmanın zorunlu bulunması,

hallerine münhasır olmak üzere, yaptırılacak fazla çalışmalar ücretle karşılanır.

Yukarıda sayılan hallerde yaptırılacak fazla çalışmanın süresi ve saat başına ödenecek ücret Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenir.”

hükmüne yer verilerek, Devlet memurlarına salgın hastalık ve tabii afetler gibi olağanüstü hallerin meydana gelmesi ve fabrika, atelye, şantiye, işletme gibi yerlerde İş Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran kurumlarca hizmetin gereği olarak işçi ile birlikte çalışma saatleri ve günü dışında çalışmanın zorunlu bulunması durumlarında fazla çalışma yaptırabileceği ve bu kapsamda yapılan fazla çalışmanın ücretle karşılanacağı belirtilmiştir. Ancak, yukarıda belirtilen hallerde yapılan fazla çalışma karşılığında ücret ödenebilmesi için Bakanlar Kurulu Kararı gerekmektedir.

Ayrıca, maddenin (B) fıkrasında ise;

“Kurumlar gerektiği takdirde personeli günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti verilmeksizin çalıştırabilirler. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabıyla izin verilir. Ancak, bu suretle verilecek iznin en çok on günlük kısmı yıllık izinle birleştirilerek yılı içinde kullanılabilir.....”

denilmek suretiyle, Devlet memurlarının fazla çalışma ücreti ödenmeksizin çalıştırılmaları hali ve bu durumda yapılacak işlemler düzenlemiştir.

Buna göre, mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde fazla çalışma ücreti ödenmesine imkan bulunmamakta ancak, normal mesai saatleri dışındaki çalışmalarını karşılığında söz konusu maddenin (B) fıkrası uyarınca izin verilmesi, verilecek izinlerin en çok (10) gününün yıllık izinle birleştirilerek, diğerlerinin ise uygun görülen zamanlarda münferit olarak kullanılabilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.